

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 17C/1/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6920200098
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Nosková
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2020:6920200098.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota, sudkyňou JUDr. Stanislavou Noskovou, v právnej veci žalobcu: R., právne zast.: JUDr. Ján Krnáč, advokát, so sídlom Nám. SNP 70/36, Zvolen, proti žalovanej: Slovenská republika, za ktorú koná Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, IČO 00 166 456, so sídlom Štúrova 2, Bratislava, o náhradu škody vo výške 2.900,- Eur podľa zákona č. 514/2003 Z.z., takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 2.789,74 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.789,74 Eur od 21. 12. 2019 do zaplatenia, to všetko v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Vo zvyšku súd žalobu zamietá.

III. Žalobcovi sa priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 92,38 %.

odôvodnenie:

1. Žalobca žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 13.01.2020 žiadal na žalovanej náhradu škody vo výške 2.900,- Eur s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že uznesením vyšetrovateľa OR PZ v Rimavskej Sobote zo dňa 31.03.2017 bolo vznesené obvinenie pre zločin krádeže a prečin poškodzovania cudzej veci voči žalobcovi. Voči uzneseniu o vznesení obvinenia podal žalobca v zákonnej lehote sťažnosť, ktorú prokurátor Okresnej prokuratúry v Rimavskej Sobote uznesením zo dňa 04.05.2017 zamietol ako nedôvodnú. Následne dňa 19.03.2018 bola na Okresný súd Rimavská Sobota podaná obžaloba. Okresný súd Rimavská Sobota svojím rozhodnutím sp. zn. 4T/21/2018 zo dňa 01.08.2018 obžalovaného - žalobcu, spod obžaloby oslobodil, nakoľko nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp.zn. 5To/124/2018 zo dňa 27.11.2018 zamietol odvolanie okresného prokurátora.

Pre posúdenie návrhom uplatneného nároku poškodeného je ťažiskovým uznesenie o vznesení obvinenia žalobcovi. Účinky zrušenia uznesenia o vznesení obvinenia nastali právoplatnosťou rozsudku okresného súdu, ktorým bol obžalovaný oslobodený spod obžaloby. Zákon č. 514/2003 Z.z. výslovne neupravuje nárok na náhradu škody v prípade oslobodenia spod obžaloby. Ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom treba vychádzať z úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rovnaký význam, ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má v tomto zmysle tiež oslobodenie spod obžaloby, alebo zastavenie trestného stíhania. Štát musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. S nezákonnosťou uznesenia o vznesení obvinenia je následne spojená nezákonnosť a vadnosť všetkých úkonov ako aj rozhodnutí vykonaných voči žalobcovi v trestnom konaní. V danom prípade sú splnené podmienky dôvodnosti nároku žalobcu na náhradu škody vyplývajúce z § 3 ods. 1 a § 6 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z., teda spočívajúce v nezákonnosti rozhodnutia, ktoré bolo pre nezákonnosť zrušené. V

priamej príčinnej súvislosti s trestným stíhaním vznikla žalobcovi škoda spočívajúca vo vynaložených nákladoch na práve zastupovanie v trestnom konaní, a to vo výške 2.900,- Eur, keďže bol v tomto konaní zastúpený obhajcom JUDr. Jánom Krnáčom, advokátom. Poškodenému - žalobcovi bola účtovaná paušálna odmena v zmysle faktúry č. 2019/014, ktorej výška bola nižšia, ako v prípade účtovania tarifnej odmeny a výdavkov za každý úkon právnej služby v trestnom konaní, pretože medzi žalobcom a jeho advokátom došlo k uzavretiu dohody o poskytnutí právnych služieb titulom obhajoby v trestnom konaní. Žalobca má nárok na náhradu dohodnutej a vyplatenej odmeny za obhajobu v trestnom konaní. Nebyť trestného stíhania, žalobca by náklady na právne zastupovanie vynaložiť nemusel. Predmetné náklady vznikli ako dôsledok jeho trestného stíhania. Medzi uznesením o vznesení obvinenia a nákladmi žalobcu na obhajobu v trestnom konaní je teda príčinná súvislosť. Žalobca si svoj nárok na náhradu škody uplatnil u žalovanej formou písomnej žiadosti o predbežné prerokovanie na náhradu škody dňa 22.01.2019. Oslovený orgán zastupujúci Slovenskú republiku zaujal k žiadosti žalobcu odmietavé stanovisko vyjadrené v podaní zo dňa 04.04.2019 s tým, že nebolo zistené, že niektorý z orgánov z prípravného trestného konania vydal nezákonné rozhodnutie. Obvinenie a trestné stíhanie podľa žalovaného bolo vedené legitímne. Pri žalobou uplatnených nárokoch na náhradu nemajetkovej a majetkovej škody boli splnené a preukázané všetky podmienky pre vyvodenie zodpovednosti voči štátu, a to tak, protiprávna skutočnosť v podobne nezákonného rozhodnutia o vznesení obvinenia, následok v podobe majetkovej ujmy titulom nákladov spojených s obhajobou a v podobne nemajetkovej ujmy a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a postupom na jednej strane a následkom na strane druhej. Žalobca má za to, že podľa § 19 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. si svoj nárok na náhradu škody titulom účelne vynaložených nákladov na aktívnu obranu a obhajobu v kauze vyvolanej nezákonným rozhodnutím uplatnil riadne a včas.

2. Žalobca k žalobe pripojil uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 31.03.2017, sťažnosť zo dňa 21.04.2017, uznesenie o zamietnutí sťažnosti zo dňa 04.05.2017, rozsudok sp.zn. 4T/21/2018, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/124/2018, žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 06.09.2019, odpoveď na žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 20.12.2019, výpis z účtu právneho zástupcu vedeného vo VÚB banke, potvrdenie o vykonaní platby v Poštovej banke, faktúra č. 2019/014.

3. Vo vyjadrení k žalobe žalovaná navrhla, aby súd podanú žalobu v plnom rozsahu zamietol, a to z dôvodov, že z predmetnej žaloby je zrejmé, že žalobca nezákonnosť odvodzuje len zo skutočnosti, že žalobca bol spod obžaloby v trestnom konaní oslobodený. Nezákonnosť teda pramení z výsledku trestného konania a nie zo samotnej nezákonnosti uznesenia o vznesení obvinenia. V tomto smere poukázala na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2Us/163/2013. Má za to, že ak by zákonodarca mal v úmysle odškodniť aj osoby, voči ktorým bolo len vznesené obvinenie a následne boli spod obžaloby v trestnom konaní oslobodené, upravil by to obdobne, ako je to upravené v § 8 ods. 5 písm. b) zákona o zodpovednosti za škodu v prípade väzby. Ak by zákonodarca mal v úmysle odškodňovať aj osoby v pozícii žalobcu, teda osoby, ktoré boli spod obžaloby oslobodené, avšak neboli stíhané väzobne, neupravoval by osobitne prípady nezákonnej väzby v ustanovení § 8 ods. 5 zákona o zodpovednosti za škodu. V prípade akceptovania výkladu žalobcu, by predmetné ustanovenie strácalo význam, pretože situácie v ňom upravené by stačilo zovšeobecniť na úpravu, že každý, kto bol oslobodený spod obžaloby, má právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o vznesení obvinenia. Zákon o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci obsahuje konkrétnu úpravu, v zmysle ktorej je potrebné rozhodnutie považovať za nezákonné. Nezákonným rozhodnutím je v tomto smere iba právoplatné rozhodnutie, ktoré bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Paušálne zaväzovanie štátu na náhradu škody len preto, že objektívna zodpovednosť štátu je súdmi vykladaná nad rámec zákona, je v rozpore s podstatou a účelom citovaného zákona. Nevyhnutným predpokladom pre konštatovanie nezákonnosti rozhodnutia, je konštatovanie konkrétnych ustanovení zákona, ktoré mali byť rozhodnutím porušené. Súd rozhodujúci o žalobe na náhradu škody nemá oprávnenie na vyslovenie nezákonnosti predmetného rozhodnutia. V danom prípade chýba hmotnoprávny podklad pre priznanie nároku žalobcu, nakoľko nepreukázal existenciu nezákonného rozhodnutia. K uplatnenému nároku na náhradu škody titulom náhrady nákladov vynaložených na právne zastupovanie vo výške 2.900,- uviedla, že nárok považuje za nedôvodný a zastáva názor, že žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadom preukázania vzniku samotného nároku. Žalobca si uplatňuje nárok vo výške určenej dohodou medzi žalobcom a jeho právnym zástupcom. Takto vyčíslenú výšku trov však nemožno z právneho hľadiska akceptovať. Pre účely náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci, ktorej súčasťou je v zmysle ustanovenia § 18 ods. 3 zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci aj odmena za zastupovanie,

ktorú nemožno určovať na základe dohody medzi advokátom a klientom, ale je potrebné ju stanoviť ako tarifnú odmenu advokáta. S poukazom na Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 6 Cdo/402/2015 zo dňa 28.04.2016 poukázala na to, že sa uhradzujú len účelne alebo dôvodne vynaložené náklady v konaní, a teda nie všetky náklady, ktoré účastník v konaní vynaložil, pritom záleží na účastníkovi samotnom, aké finančné prostriedky na svoju obranu v súdnom konaní vynaloží. V súvislosti s odmenou za zastupovanie advokátom platí, že aj v prípade, ak sa klient s advokátom dohodne na zmluvnej odmene pri určení nákladov konania, ktorých náhrada sa priznáva proti inej fyzickej či právnickej osobe sa výška odmeny advokáta určí podľa ustanovení vyhlášky o tarifnej odmene. Bolo by popretím základných predpokladov pre náhradu škody, aby štát hradil aj náklady spojené so zastúpením, ktoré boli poškodeným vynaložené bezúčelne. Treba preto uplatniť obmedzenie v tom zmysle, že pre účely náhrady škody sa musí jednať o náklady na obhajobu vynaložené účelne, čo neobmedzuje právo obvineného zvoliť si pre svoju obhajobu v trestnom konaní obhajcu, ale sa iba limituje právo poškodeného na náhradu účelne vynaložených nákladov v konaní. V ďalšom poukázala, že obhajca žalobcu sa v trestnom konaní nezúčastnil viacerých vyšetrovacích úkonov tak, ako to vyplýva z vyšetrovacieho spisu. Žalovaná má za to, že žalobca nepreukázal vznik nároku na náhradu trov konania vo výške 2.900,- Eur z dôvodu nesprávneho spôsobu určenia výšky trov, kedy ako základ pre ich určenie vychádzal zo zmluvne dohodnutej odmeny, čo je pre účely rozhodovania o náhrade škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím neprípustné. Ďalej má žalovaná za to, že žalobca nepreukázal, že mu škoda aj reálne vznikla. Vznik škody preukazuje faktúrou č. 2019/014 zo dňa 08.08.2019. Faktúru možno v zmysle teórie súkromného práva považovať za jednostranný právny úkon, ktorým veriteľ vyzýva dlžníka, aby svoju povinnosť v stanovenom termíne splnil. Faktúra sama osebe nepreukazuje to, že by žalobca faktúru aj uhradil, a teda nepreukazuje, že by žalobcovi vznikla reálna - skutočná škoda.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení v zmysle § 167 ods. 3 CSP uviedol, že pri žalobou uplatnenom nároku na náhradu majetkovej škody boli splnené a preukázané všetky podmienky pre vyvodenie zodpovednosti voči štátu, a to tak protiprávna skutočnosť v podobe nezákonného rozhodnutia o vznesení obvinenia, následok v podobne majetkovej ujmy titulom nákladov spojených s obhajobou a príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a postupom na jednej strane a následkom na strane druhej. Otázka nezákonnosti uznesenia o vznesení obvinenia pre účely konania o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenej takýmto rozhodnutím sa posudzuje v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. a naň nadväzujúcej ustálenej relevantnej judikatúry a hodnotí sa podľa iných kritérií, než to tvrdí žalovaná. Nezákonnosť rozhodnutia o vznesení obvinenia a na túto nezákonnosť nadväzujúceho trestného stíhania zahrňujúceho všetky procesné úkony boli základom pre základ nároku žalobcu titulom náhrady škody v posudzovanej veci. Ak má byť štát považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zákonnú zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktoré priamo zasiahli do základných práv a slobôd jednotlivca. Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný. V takejto situácii nie je rozhodujúce, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti začatia trestného stíhania je neskorší právoplatný výsledok trestného konania. Ústavný súd konštatuje, že ak sa trestné stíhanie konkrétnej osoby skončilo vydaním oslobodzujúceho rozsudku bez ohľadu na dôvod, pre ktorý sa tak stalo, uznesenie, ktorým bolo obvinenému vznesené obvinenie, je potrebné považovať za takých okolností vždy za nezákonné a zasahujúce do základných práv jednotlivca. Súdna judikatúra dôvodila, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom proti občanovi bola odčinená. Systematickým a logickým extenzívnym výkladom dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Ustálená judikatúra v oblasti zodpovednosti štátu za škodu nenazerá na uznesenia o vznesení obvinenia izolovane. Je to dané povahou trestného konania. Zohľadňuje sa preto okolnosť, že nebyť trestného stíhania, poškodený by nebol nútený strpieť, resp. podrobiť sa jednotlivým trestnoproceným úkonom a vynaložiť náklady spojené so svojou obhajobou. Zodpovednosť štátu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. je založená na objektívnom princípe, nie na princípe zavinenia. Ak právny poriadok na strane jednej zveril štátu oprávnenie realizovať takú významnú činnosť, akou je trestná politika vrátane oprávnenia obviňovať fyzické osoby - občanov z trestnej činnosti, potom na strane druhej musí štát niesť aj zodpovednosť, ak sa ním vyslovené podozrenie a obvinenie nenaplní a nepreukáže. Za nie rozumnú považuje argumentáciu žalovanej o tom, že zákonodarca nemal zámer odškodniť osoby so vznesením obvinenia a následným

oslobodením spod obžaloby, pretože osobitne upravil odškodnenie osôb v prípade nezákonnej väzby. Takáto argumentácia nemá oporu ani v na vec vzťahujúcej sa právnej úprave ani v ustálenej súdnej praxi. Zo strany štátu, resp. zo strany žiadneho štátneho orgánu sa žalobcovi doposiaľ nedostalo žiadneho zadosťučinenia, ani najmenšieho ospravedlnenia za nezákonné a nedôvodné obvinenie a trestné stíhanie. Žalovaná účelovo spochybňuje aj správnosť výšky uplatneného nároku žalobcu titulom vynaložených výdavkov na obhajobu v nezákonnom trestnom konaní vyvolanom nezákonným rozhodnutím o vznesení obvinenia. Už v žiadosti o predbežné prerokovanie nároku a nadväzne v žalobnom návrhu, bolo konštatované, že poškodenému žalobcovi bola účtovaná paušálna odmena v zmysle faktúry č. 2019/014 vo výške 2.900,- Eur, ktorej výška bola nižšia, ako v prípade účtovania tarifnej odmeny a výdavkov za každý uskutočnený úkon právnej služby v trestnom konaní. Tvrdenia žalovanej ohľadne nepreukázania vzniku škody úhradou odmeny v zmysle vystavenej faktúry pokladá za nekorektné a zavádzajúce. Už k žiadosti o predbežné prerokovanie nároku žalobca doložil aj bankové potvrdenia a výpis o úhrade a prijatí platby titulom odmeny a výdavkov za obhajobu žalobcu v nezákonnom trestnom stíhaní. V prílohe predložil porovnávaciu špecifikáciu tarifnej odmeny a technický preukaz.

5. Žalovaná vo svojom vyjadrení podľa § 167 ods. 4 CSP uviedla, že žalobca prezentuje právny názor, podľa ktorého v dôsledku oslobodenia spod obžaloby, resp. zastavenia trestného stíhania osoby obvinenej zo spáchania trestného činu, možno uznesenie o vznesení obvinenia považovať za nezákonné v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. z čoho následne v prípade žalobcu dovodzuje splnenie podmienok na priznanie nároku na náhradu škody vo výške 2.900,- Eur titulom vynaloženia nákladov na obhajobu žalobcu v trestnom konaní, ktoré bolo ukončené právoplatným oslobodením žalobcu spod obžaloby. Žalovaný sa s týmto názorom však nestotožňuje. Normatívne riešenie ustanovenia § 6 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. považuje len také rozhodnutie, ktoré bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Žalovaná citovala rozhodnutie Ústavného a Najvyššieho súdu, kde bolo konštatované, že nejde o neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vtedy, keď je proti nej v súlade so zákonnými podmienkami vznesené obvinenie z trestného činu a aj ďalšie úkony orgánov činných v trestnom konaní zasahujúce do práv tejto fyzickej osoby sú vykonávané v medziach zákona. Na tom sa nič nemení ani v prípade, ak by neskôr prípadne aj došlo k zastaveniu trestného stíhania voči tejto fyzickej osobe, alebo k jej prepusteniu z väzby alebo aj k oslobodeniu spod obžaloby. Podľa rozhodovacej praxe, nezákonnosť rozhodnutia nie je možné a ani účelné zisťovať v rámci konania o náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, nakoľko nezákonnosť rozhodnutia musí byť v čase prejednávania nároku o náhradu škody už konštatovaná príslušným orgánom, ktorý je podľa procesných predpisov oprávnený zrušiť alebo zmeniť nezákonné rozhodnutie pre jeho nezákonnosť. Otázkou nezákonnosti rozhodnutia nie je možné riešiť ako otázku predbežnú. Ohľadom odlišenia právneho režimu nezákonnosti uznesenia o vznesení obvinenia uviedla, že právna úprava zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú verejnou mocou, nie je objektívnou zodpovednosťou za výsledok konania, ale ide o zodpovednosť za nezákonné rozhodnutie, resp. nezákonný úradný postup, pričom nezákonnosť musí byť v zmysle platnej právnej úpravy konštatovaná príslušným orgánom. S poukazom na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 17 Co/278/2017 a na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 8 Cdo/289/2014 žalovaná namietala nedostatok pasívnej vecnej legitímácie. Ohľadne správnosti vyúčtovania trov obhajoby má za to, že možno priznať len trovy určené v zmysle tarifnej odmeny advokáta, teda nie zmluvne dohodnutej odmeny a výpočet predloženej porovnávacjej špecifikácie tarifnej odmeny nepovažuje za vecne správny. Podľa § 1 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. vyplýva, že výpočtovým základom na účely výpočtu tarifnej odmeny advokáta za zastupovanie klienta v trestnom konaní a konaní o priestupkoch, je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok kalendárneho roka, ktorý o 4 roky predchádza roku určujúcemu výpočtový základ podľa odseku 3. Z uvedeného vyplýva, že výpočtovým základom pre určenie tarifnej odmeny za predmetný úkon je 1/8 výpočtového základu, ktorým v danom prípade nie je čiastka 884,- Eur ale čiastka 781,- Eur, nakoľko ide o priemernú mesačnú mzdu zamestnanca za prvý polrok kalendárneho roka 2013, ktorý o 4 roky predchádza roku určujúcemu výpočtový základ pre rok 2017, v ktorom sa predmetný úkon uskutočnil. A teda za úkon právnej služby vykonaný v roku 2017, prináleží právnenému zástupcovi čiastka 97,62 Eur a nie 110,50 Eur, ako si to uplatnil. Obdobne namietala aj nesprávnosť výpočtu cestovného, ktorý nie je možné verifikovať, nakoľko žalobca uviedol iba konkrétne čísla, pričom neuviedol, akým spôsobom k týmto číslam dospel, a preto nemožno overiť, či toto vyúčtovanie je v súlade s príslušnými právnymi predpismi. K tvrdeniu žalobcu ohľadne vzniku škody úhradou odmeny uviedla, že predmetná listina je neidentifikovateľná s uvedením viacerých údajov, z ktorých by bolo možné domnievať sa, že by mohlo ísť o nejakú formu potvrdenia o úhrade prostredníctvom internetbankingu.

Žalobca musí tvrdiť a následne aj preukázať, že k vzniku škody na strane žalobcu reálne došlo. V tomto smere znáša bremeno tvrdenia a dokazovania. V tomto smere navrhol doplniť dokazovanie výsluchom žalobcu a zabezpečením výpisu z účtu.

6. Žalobca sa k vyjadreniu žalovanej vyjadril, že zmyslom a účelom zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, je ustanoviť v súlade s čl. 46 ods. 3 Ústavy podmienky, za ktorých vzniká právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu, či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom, a to spôsobom, ktorý umožňuje odškodniť všetky prípady, v ktorých bola poškodenému spôsobená škoda takým rozhodnutím orgánu verejnej moci, ktoré bolo neskôr posúdené ako nezákonné. V zmysle právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym, či nezákonným zásahom štátu proti občanovi bola odčinená. Platná právna úprava v ustanovení § 6 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. ako formálnu podmienku pre uplatnenie nároku poškodenej osoby na náhradu škody uvádza len využitie riadneho opravného prostriedku, a to nie absolútne, pretože v prípadoch hodných osobitného zreteľa nevyžaduje ani splnenie tejto formálnej podmienky. Súčasne právna úprava nepodmieňuje nárok ani pozitívnym rozhodnutím o riadnom opravnom prostriedku voči nezákonnému rozhodnutiu, čo je zrejme z ustanovenia § 4, ktoré v rámci kritérií určovania orgánu konajúceho v mene štátu pozná a rozlišuje aj prípad nezamietnutia sťažnosti prokurátorom voči uzneseniu vyšetrovateľa policajného zboru. V prípade posudzovania zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia, je treba považovať za ústavne konformný taký výklad, podľa ktorého zastavenie trestného stíhania, ak k takémuto rozhodnutiu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, má rovnaké následky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Okrem iného poukázal aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.04.2018 sp. zn. 3Cdo/181/2017. Rozhodnutie všeobecného súdu v civilnom procese o náhrade škody spôsobenej štátom pri výkone verejnej moci nemá povahu konštitutívnu, to znamená, tento súd nerozhoduje o zrušení nezákonného rozhodnutia, ale má deklaratórny charakter, ktorý konštatuje nezákonnosť vyplývajúcu z iného rozhodnutia z iného konania. V danom prípade zrušujúce účinky vo vzťahu k uzneseniu o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má oslobodzujúci rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 4T/21/2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/124/2018. Odškodnenie za nezákonné obvinenie a nezákonné trestné stíhanie prichádza do úvahy tak v prípade väzobného stíhania, ako aj v prípade neväzobného stíhania, a to za splnenia tých istých podmienok a predpokladov. Ohľadne pasívnej právnej legitímácie žalobca uviedol, že v teraz žalovanej veci je žalovaným pasívne legitimovaným subjektom bezo sporu štát a orgánom konajúcim v mene štátu je Generálna prokuratúra Slovenskej republiky v súlade s ustanovením § 4 ods. 1 písm. f) zák. č. 514/2003 Z.z., pričom príslušnosť tohto orgánu na zastupovanie by bola daná aj v prípade aplikácie § 4 ods. 1 písm. m). Žalobca svoj nárok uplatnil žiadosťou o predbežné prerokovanie práve u tohto orgánu. Generálna prokuratúra túto žiadosť prijala a prerokovala s negatívnym stanoviskom, pritom nevniešla žiadne výhrady voči príslušnosti konať v mene štátu, a preto ju ani neodstúpila inému orgánu a následne sa v podobných intenciách vyjadrila aj k žalobnému návrhu. Žalobca opätovne uviedol, že si uplatnil škodu nižšiu, ako tá, ktorá by predstavovala tarifnú odmenu a náhrady, a to aj v prípade aplikácie ustanovenia § 1 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. Ohľadne hodnovernosti dokladov preukazujúcich vykonanie úhrady faktúry uviedol, že poškodený svoje tvrdenia o vykonaní úhrady preukázal, a to faktúrou č. 2019/014 v spojení s bankovými potvrdeniami a výpisom o úhrade a prijatí platby titulom odmeny a výdavkov za obhajobu žalobcu v nezákonnom trestnom stíhaní. Jedná sa o oficiálne dokumenty vydané bankami žalobcu a obhajcu.

7. Podľa § 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci (ďalej len zákona č. 514/2003 Z.z.), tento zákon upravuje

- a) zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci,
- b) zodpovednosť obce a vyššieho územného celku (ďalej len „územná samospráva“) za škodu spôsobenú orgánmi územnej samosprávy pri výkone samosprávy,
- c) predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a právo na regresnú náhradu.

8. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,

- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

9. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

10. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

11. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

12. Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

13. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/514/20040701.html>> a 11 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2003/514/20040701.html>>.

14. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk.

15. Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

16. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z., náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom došlo k nesprávnemu úradnému postupu, ak tieto trovy konania priamo súviseli s nesprávnym úradným postupom.

17. Podľa § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z., súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia vo výške ustanovenej osobitným predpisom. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

18. Podľa § 20 Trestného zákona, ak bol trestný čin spáchaný spoločným konaním dvoch alebo viacerých páchatel'ov (spolupáchatelia), zodpovedá každý z nich, ako keby trestný čin spáchal sám.

19. Podľa § 212 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona, kto si prisvojí cudziu vec tým, že sa jej zmocní a spôsobí tak malú škodu, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky, odňatím slobody na tri až desať rokov sa páchatel' potrestá ak spácha čin uvedený v odseku 1 alebo 2 závažnejším spôsobom.

20. Podľa § 245 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, kto zničí, poškodí alebo urobí neupotrebitelnou cudziu vec a spôsobí tak na cudzom majetku malú škodu, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok, odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v odseku 1 a spôsobí ním väčšiu škodu.

21. Súd vykonal dokazovanie listinnými dokladmi nachádzajúcimi sa v súdnom spise najmä žalobou, uznesením Okresného riaditeľstva PZ v Rimavskej Sobote ČVS: ORP-412/1-VYS-RS-2016, sťažnosťou zo dňa 21.04.2017, uznesením Okresnej prokuratúry č. 2Pv/305/2016/6609-30, rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp. zn. 4T/21/2018, uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn.

5To/124/2018, žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 06.09.2019, odpoveďou Generálnej prokuratúry SR zo dňa 20.12.2019, výpisom z účtu právneho zástupcu - VÚB banka, príkazom na úhradu v Poštovej banke, faktúrou č. 2019/014, osvedčením o evidencii motorového vozidla právneho zástupcu žalobcu, špecifikáciou úkonov a prepočet tarifnej odmeny a výdavkov za obhajobu, výpoveďou žalobcu a celým obsahom spisu 17C/1/2020, ako aj 4T/21/2018 vrátane vyšetrovacieho spisu a zistil tento skutkový a právny stav:

22. Uznesením Okresného riaditeľstva PZ v Rimavskej Sobote zo dňa 31.03.2017 ČVS: ORP-412/1-VYS-RS-2016, bolo voči žalobcovi vznesené obvinenie za zločin krádeže a prečin poškodzovania cudzej veci formou spolupáchateľstva.

23. Právny zástupca žalobcu podal dňa 21.04.2017 voči vyššie uvedenému uzneseniu sťažnosť.

24. Uznesením Okresnej prokuratúry Rimavská Sobota zo dňa 04.05.2017 2Pv/305/2016/6609-30 bola sťažnosť žalobcu zamietnutá, nakoľko nebola považovaná za dôvodnú.

25. Rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp.zn. 4T/21/2018 zo dňa 01.08.2018 bol žalobca spod obžaloby oslobodený, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal. Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/124/2018 zo dňa 27.11.2018 bolo odvolanie okresného prokurátora zamietnuté. Rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota tak nadobudol právoplatnosť dňa 27.11.2018.

26. Zo žiadosti žalobcu zo dňa 06.09.2019 bolo zistené, že tento žiadal o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody Generálnu prokuratúru SR, ktorá následne podaním zo dňa 20.12.2019 konštatovala, že neboli zistené zákonné podmienky pre uspokojenie nároku žalobcu na náhradu škody, ktorú si uplatnil v žiadosti o predbežné prerokovanie nároku podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z.

27. Z výpisu z účtu vedeného vo VÚB banke, ktorého majiteľom je JUDr. Ján Krnáč bolo zistené, že na jeho účet bolo uhradených 2.900,- Eur z účtu s názvom Ján Tyrala 03.09.2019.

28. Z potvrdenia o vykonaní platby Poštovej banky bolo zistené, že bola uhradená suma 2.900,- Eur, v informácii pre prijímateľa bolo uvedené meno Ján Tyrala s dátumom 03.09.2019. Zvyšné údaje sú veľmi slabo alebo vôbec nečitateľné.

29. Z faktúry č. 2019/014 bolo zistené, že JUDr. Ján Krnáč, advokát, vyúčtoval žalobcovi odmenu a výdavky vo výške 2.900,- Eur s dátumom splatnosti 22.

30. Z technického preukazu právneho zástupcu žalobcu bolo zistené, že predmetné motorové vozidlo AUDI Q5 má spotrebu paliva - motorovej nafty 5,8 litra na 100 km.

31. Zo špecifikácie úkonov a prepočtu tarifnej odmeny a výdavkov za obhajobu na základe plnomocenstva bolo zistené, že právny zástupca si v ňom vyčíslil odmenu za úkony právnej služby, náhradu za stratu času a cestovné za jednotlivé cesty v celkovej sume 2.628,39 Eur a DPH vo výške 525,72 Eur, t.j. spolu 3.154,11 Eur.

32. Zo záznamov o porade s klientom, predložených žalobcom na pojednávaní bolo zistené, že dňa 21.07.2017 od 7:00 do 8:10 hod, dňa 13.07.2017 od 15:00 do 16:20 hod, dňa 18.05.2018 od 14:30 do 15:40 hod a dňa 08.10.2018 od 14:10 do 15:20 hod sa uskutočnili porady právneho zástupcu JUDr. Krnáča a jeho klienta - žalobcu v priestoroch advokátskej kancelárie vo Zvolene.

33. Z výsluchu žalobcu na pojednávaní súd zistil, že tento osobne uhradil v Lučenci sumu 2.900,- Eur, na základe faktúry, ktorú dostal a to z jeho účtu vedeného v Poštovej banke na účet právneho zástupcu. Ďalej uviedol, že na porady s právnym zástupcom chodil on do Zvolena.

34. Súd posudzoval nároky na náhradu škody v intenciách ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z. platného a účinného v čase vydania uznesenia o začatí trestného stíhania žalobcu dňa 31.03.2017, teda podľa zákona č. 514/2003 Z.z. platného a účinného do 28.02.2019. Žalobca sa totiž domáhal nároku na náhradu škody práve v súvislosti s nezákonným rozhodnutím o vznesení obvinenia.

35. Medzi stranami neboli sporné skutkové okolnosti daného prípadu, teda nebolo sporným, že voči žalobcovi bolo vznesené obvinenie pre zločin krádeže a prečin poškodzovania cudzej veci, ako ani skutočnosť, že žalobca bol spod obžaloby rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota sp.zn. 4T/21/2018 zo dňa 01.08.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 5To/124/2018 zo dňa 27.11.2018 oslobodený, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

36. V prípade náhrady škodu uplatnenej podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ide o prípad objektívnej zodpovednosti štátu za škodu bez ohľadu na zavinenie. Štát sa pri splnení podmienok vzniku zodpovednosti za škodu nemôže zbaviť povinnosti nahradiť škodu. Predpokladom pre vznik nároku na náhradu škody podľa tohto zákona je existencia škody, nezákonné rozhodnutie orgánu štátu a existencia príčinnej súvislosti medzi škodou a nezákonným rozhodnutím, pričom všetky podmienky musia byť splnené kumulatívne.

37. V prvom rade bolo potrebné vyriešiť otázku pasívnej právnej legitímácie. Súd má za to, že ak bola škoda spôsobená tým, že poškodenému bolo vznesené obvinenie, sťažnosť proti nemu bola prokurátorom zamietnutá a následne prokurátor podal obžalobu je príslušná v mene štátu konať len Generálna prokuratúra SR. V predmetnej veci prokurátor podal obžalobu, čím odobrill správnosť a zákonnosť uznesenia vyšetrovateľa PZ o vznesení obvinenia vydaného v trestnom konaní, čo v zmysle § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z.z. zakladá pôsobnosť Generálnej prokuratúry SR.

Právo na náhradu škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím je možné uplatňovať len voči štátu, pričom v tomto prípade koná v mene Slovenskej republiky Generálna prokuratúra Slovenskej republiky. Právna úprava obsiahnutá v zákone je založená na princípe jediného výlučného nositeľa zodpovednosti za škodu, ktorým je štát, ktorý zodpovedá za škodu spôsobenú pri výkone svojej exekutívnej funkcie. Štát je teda subjektom zodpovednosti za škodu a zákon vymedzuje orgány z činnosti ktorých pri výkone verejnej moci mohla zodpovednosť štátu vzniknúť. A teda štát, ako zodpovedný subjekt, nezodpovedá za seba, ale za subjekt, ktorý škodu, či nemajetkovú ujmu zapríčinil.

38. Ďalej sa súd zaoberal otázkou, či v rámci trestného konania vedeného proti žalobcovi bolo vydané nezákonné rozhodnutie, ktoré bolo zrušené príslušným orgánom ako základnú podmienku pre priznanie náhrady škody pre žalobcu. V danom prípade žalobca si uplatňoval náhradu škody titulom uznesenia vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva PZ v Rimavskej Sobote o vznesení obvinenia a uznesenia prokurátora Okresnej prokuratúry Rimavská Sobota o zamietnutí sťažnosti žalobcu proti vzneseniu obvinenia.

V tomto prípade Okresný súd Rimavská Sobota v spojení s Krajským súdom v Banskej Bystrici žalobcu oslobodil spod obžaloby, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný. Je teda jednoznačne možné konštatovať, že trestné stíhanie voči žalobcovi bolo nezákonné a všetky rozhodnutia vydané, je taktiež možné považovať za nezákonné. V rámci trestného stíhania boli vydané rozhodnutia vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Rimavskej Sobote o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia a ďalej bolo vydané rozhodnutie prokurátora Okresnej prokuratúry v Rimavskej Sobote o zamietnutí sťažnosti obvinenému proti uzneseniu vyšetrovateľa o vznesení obvinenia. Tieto rozhodnutia teda možno považovať za nezákonné rozhodnutia s poukazom na ustanovenie § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. a na základe týchto nezákonných rozhodnutí má žalobca právo na náhradu škody spôsobenej týmito nezákonnými rozhodnutiami.

39. Predmetné rozhodnutia v rámci trestného konania neboli zrušené v procesnom postupe, avšak treba poukázať na ustálenú judikatúru, v zmysle ktorej nárok na náhradu škody v prípadoch trestného stíhania, ktoré skončili zastavením trestného stíhania, resp. oslobodením spod obžaloby, sa posudzuje podľa ustanovení § 5 zákona č. 514/2003 Z.z., kde v prípade, ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba prihliadnuť na konkrétne okolnosti a dôvody a vychádzať z toho, že občan čin nespáchal, a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. V tomto prípade nárok na náhradu škody spôsobenú začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 4MCdo 15/2009). Za rozhodujúce je potrebné považovať to, že čin, ktorý bol kladený obžalovanému za vinu, tento nespáchal, a trestné stíhanie tak nemalo byť vôbec vedené a v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. ide o zodpovednosť štátu za výsledok trestného konania, kde v prípade oslobodenia obžalovaného je možné považovať všetky predchádzajúce rozhodnutia v rámci trestného konania za nezákonné bez toho, aby formálne tieto rozhodnutia boli zrušené príslušným orgánom, pretože vyslovením oslobodenia obžalovaného sa konštatuje nezákonnosť trestného stíhania. Podstata nároku na náhradu škody sa totiž neviaže na

správnosť alebo nesprávnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na výsledok trestného stíhania.

40. Nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím je potrebné najprv predbežne prerokovať s oprávneným orgánom v zmysle § 15 a 16 zákona, kde ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku na súde. Žalobca si uplatnil predbežné prerokovanie nároku na Generálnej prokuratúre SR podaním zo dňa 06.09.2019, ktorá však jeho nárok neuspokojila, pretože neboli zistené zákonné podmienky (podanie zo dňa 20.12.2009).

41. Výška trov právneho zastúpenia na základe zmluvne dohodnutej odmeny bola v konaní preukázaná zo strany žalobcu predložením faktúry č. 2019/014 a bankovými výpismi a to vo výške 2.900,- Eur.

42. Ku námietkam žalovanej ohľadne nesprávneho vyčíslenia úkonov právnej pomoci a nepreukázania reálneho uskutočnenia úkonov právnej pomoci súd uvádza: Žalobca bol trestne stíhaný pre zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, 4 písm. b) Tr.zák., a to ako spolupáchateľ podľa § 20 Tr.zák. a hrozil mu trest odňatia slobody vo výmere 3 až 10 rokov. V prípade žalobcu nešlo o povinnú obhajobu. Súd má však za to, že v tomto prípade sa jedná o náhradu účelne vynaložených trov v zmysle § 18 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z.z., ktorého súčasťou sú aj trovy právneho zastúpenia, a to z dôvodu, aby došlo k uvedeniu veci do predošlého stavu. Žalobca si uplatnil nárok na náhradu škody spočívajúci v trovách právneho zastúpenia spolu vo výške 2.900,- Eur, ktorá mu vznikla v súvislosti s obhajobou v trestnom konaní, ktoré bolo voči nemu vedené na podklade nezákonného uznesenia o začatí trestného stíhania. Túto škodu preukazoval žalobca faktúrou č. 2019/014, potvrdením o vykonaní úhrady v Poštovej banke a výpisom z účtu právneho zástupcu.

43. Podľa § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. sú súčasťou trov konania, ktoré nahrádza štát, aj trovy právneho zastúpenia vo výške ustanovenej osobitným predpisom. Osobitným predpisom je v tomto prípade vyhláška Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z.z., kde podľa ustanovenia § 1 ods. 2 sa odmena advokáta stanovuje na základe dohody medzi advokátom a jeho klientom, ak nedôjde k dohode na určení odmeny advokáta, použijú sa ustanovenia tejto vyhlášky o tarifnej odmene. Podmienkou vzniku nároku na náhradu nákladov na obhajobu je preukázanie, že išlo o právnu pomoc poskytnutú v príčinnej súvislosti s trestným stíhaním. Žalovaná rozporovala preukázanie vzniku škody, k čomu súd opätovne konštatuje, že výpis z účtu právneho zástupcu, potvrdenie o vykonaní vkladu a samotná výpoveď žalobcu na pojednávaní je dostatočným preukázaním, toho, že žalobca skutočne vyplatil právnenému zástupcovi dohodnutú zmluvnú odmenu vo výške 2.900,- Eur.

Žalovaná ďalej rozporovala to, že ako náhradu škody podľa § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. titulom náhrady trov obhajoby vynaložených v trestnom konaní priznať len trovy určené v zmysle tarifnej odmeny advokáta, teda nie zmluvne dohodnutej odmeny. K uvedenému súd uvádza, že v zmysle cit. § 18 ods. 3 odmena za zastupovanie, sa určí ako tarifná odmena advokáta, čím sa predíde tomu, aby si poškodený dohodol s právnym zástupcom odmenu v takej výške, ktorá by nezodpovedala poskytnutej právnej službe a spôsobila tak druhej strane škodu vo väčšej hodnote, ako by tomu bolo, keby si trovy právneho zastúpenia vyčíslil v zmysle dohodnutej odmeny.

Žalovaná ďalej rozporovala správnosť vyčíslenia trov právneho zástupcu, ktoré priložil k vyjadreniu zo dňa 04.03.2020 „Špecifikácia úkonov a prepočet tarifnej odmeny a výdavkov za obhajobu na základe splnomocnenia“ vo výške 3.154,11 Eur.

44. JUDr. Ján Krnáč si vyčíslil náhradu trov obhajoby nasledovne:

- dňa 21.04.2017 prevzatie a príprava obhajoby vrátane prvej porady vo výške 110,50 Eur + režijný paušál (RP) 8,84 Eur + 20% DPH,
- dňa 21.04.2017 sťažnosť obv. vo výške 110,50 Eur + RP 8,84 Eur + 20% DPH,
- dňa 30.06.2017 výsluch sv. L. M. RS vo výške 110,50 Eur + RP 8,84 Eur + cestovné ZV - RS a späť 42,35 Eur + náhrada za stratu času 6x 14,73 Eur za každú polhodinu + 20% DPH,
- dňa 13.07.2017 porada II. vo výške 110,50 Eur + RP 8,84 Eur,
- dňa 07.08.2017 výsluch obv. M. vo výške 110,50 Eur + RP 8,84 Eur + cestovné ZV - Buzitka a späť 35,40 Eur + náhrada za stratu času 4x 14,73 Eur za každú polhodinu + 20% DPH,
- dňa 14.08.2017 výsluch obv. Y. + konfrontácia obvinených + výsluch E. (2 úkony pr. služby) vo výške 221,- Eur + RP 8,84 Eur + cestovné ZV - Filákovovo a späť 36,05 Eur + náhrada za stratu času 4x 14,73 Eur za každú polhodinu + 20% DPH,

- dňa 01.03.2018 dôkazný návrh vo výške 115,13 Eur + RP 9,21 Eur + 20% DPH,
- dňa 16.05.2018 vyjadrenie a návrh vo výške 115,13 Eur + RP 9,21 Eur + 20% DPH,
- dňa 18.05.2018 porada III. vo výške 115,13 Eur + RP 9,21 Eur + 20%DPH,
- dňa 24.05.2018 HP vo výške 115,13 Eur + RP 9, 21 Eur + cestovné ZV - RS a späť 44,04 Eur + náhrada za stratu času 6x 15,35 Eur za každú polhodinu + 20% DPH,
- dňa 14.06.2018 HP nemerit. 1/4 vo výške 28,78 Eur + RP 9,21 Eur + cestovné ZV - RS a späť 44,04 Eur + náhrada za stratu času 6x 15,35 Eur za každú polhodinu + 20% DPH,
- dňa 01.08.2018 HP vo výške 115,13 Eur + RP 9,21 Eur + cestovné ZV - RS a späť 44,04 Eur + náhrada za stratu času 6x 15,35 Eur za každú polhodinu + 20% DPH,
- dňa 08.10.2018 porada IV. vo výške 115,13 Eur + RP 9,21Eur + 20% DPH,
- dňa 10.10.2018 vyjadrenie k odvolaniu vo výške 115,13 Eur + RP 9,21 Eur + 20% DPH,
- dňa 27.11.2018 verejné zasadnutie KS v BB vo výške 115,13 Eur + RP 9,21 Eur + cestovné ZV - BB a späť 10,- Eur + náhrada za stratu času 2x 15,35 Eur za každú polhodinu + 20% DPH,
Spolu vo výške 3.154,11 Eur.

45. Podľa § 1 ods. 1 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z., vyhláška upravuje spôsob určenia a výšku odmeny, náhrady hotových výdavkov a náhrady za stratu času advokáta za právne služby poskytované klientom na základe dohody alebo ustanovenia na to oprávneným orgánom.

46. Podľa § 1 ods. 4 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z., výpočtovým základom na účely výpočtu tarifnej odmeny advokáta za zastupovanie klienta v trestnom konaní a konaní o priestupkoch je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok kalendárneho roka, ktorý o štyri roky predchádza roku určujúcemu výpočtový základ podľa odseku 3.

47. Podľa § 1 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z., výpočtovým základom na účely tejto vyhlášky je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka, ak odsek 4 neustanovuje inak (ďalej len "výpočtový základ").

48. Podľa § 12 ods. 3 písm. b) vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z., pri obhajobe v trestnom konaní okrem vecí podľa odseku 1 je základnou sadzbou tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby, ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje päť rokov a neprevyšuje desať rokov, jedna osmina výpočtového základu.

49. Podľa § 14 ods. 1 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z., odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za tieto úkony právnej služby:

- a) prevzatie a príprava zastúpenia alebo obhajoby vrátane prvej porady s klientom,
- b) písomné podanie na súd alebo iný orgán vo veci samej,
- c) účasť pri vyšetrovacích úkonoch, pri oboznámení sa s výsledkami vyšetrovania, vyhľadávania alebo na konaní pred súdom alebo iným orgánom,4) <<http://www.zakonypreludi.sk/zz/2004-655>> na konaní o dohode o vine a treste, na konaní o zmieri, a to za každé začaté dve hodiny bez ohľadu na počet týchto za sebou nadväzujúcich úkonov vykonaných počas dvoch hodín; ak úkon alebo na seba nadväzujúce úkony trvajú viac ako štyri hodiny, patrí odmena za každé dve skončené hodiny,
- d) návrh na obnovu konania, odvolanie, dovolanie,
- e) vypracovanie listiny o právnom úkone alebo jej podstatné prepracovanie.

50. Podľa § 14 ods. 2 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z., odmena vo výške dvoch tretín základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za každý z týchto úkonov právnej služby:

- a) ďalšia porada alebo rokovanie s klientom za každú skončenú hodinu; dĺžka trvania porady alebo rokovania s klientom, ktorý je vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, sa preukazuje potvrdením príslušného ústavu na výkon väzby alebo ústavu na výkon trestu odňatia slobody,
- b) rokovanie s protistranou, a to za každú skončenú hodinu.

51. Podľa § 14 ods. 3 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z., odmena vo výške jednej polovice základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za každý z týchto úkonov právnej služby:

- a) návrh na zabezpečenie dôkazu,
- b) odvolanie proti rozhodnutiu, ak nejde o rozhodnutie vo veci samej, a vyjadrenie k takému odvolaniu,
- c) návrhy a sťažnosti vo veciach, o ktorých sa rozhoduje na verejnom zasadnutí, okrem návrhu na obnovu konania,

d) účasť na verejnom zasadaní, ak nejde o odvolanie alebo obnovu konania.

52. Podľa § 15b vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z., advokát má popri nároku na odmenu aj nárok na náhradu za stratu času (§ 17).

53. Podľa § 16 ods. 4 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z., na výšku náhrady preukázaných cestovných výdavkov sa vzťahujú osobitné predpisy, 5) ak táto vyhláška neustanovuje inak.

54. Podľa § 17 ods. 1 vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z., pri úkonoch právnej služby vykonávaných v mieste, ktoré nie je sídlom advokáta, za čas strávený cestou do tohto miesta a späť patrí advokátovi náhrada za stratu času vo výške jednej šesťdesiatiny výpočtového základu za každú aj začatú polhodinu.

55. V súlade s § 12 ods. 3 písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z.z. predstavovala tarifná odmena za jeden úkon obhajoby v trestnej veci v roku 2017 sumu vo výške 97,62 Eur ako 1/8 výpočtového základu, ktorý pre rok 2013 predstavoval sumu 781,- Eur. Režijný paušál bol vo výške 8,84 Eur.

56. V súlade s § 12 ods. 3 písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z.z. predstavovala tarifná odmena za jeden úkon obhajoby v trestnej veci žalobcu v roku 2018 sumu vo výške 100,50 Eur ako 1/8 výpočtového základu, ktorý pre rok 2014 predstavoval sumu 804,- Eur. Režijný paušál bol vo výške 9,21 Eur.

57. Súd po vykonanom dokazovaní vyšetrovacím spisom a spisom 4T 21/2018 považoval za preukázané účelne vynaložené trovy právneho zastúpenia spočívajúce v úkonoch právnej služby realizovaných v roku 2017 JUDr. Krnáčom, pri ktorých sa tarifná odmena určovala podľa § 14 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. spočívajúce v :

21.04.2017 prevzatie a príprava obhajoby vrátane prvej porady s klientom 97,62 + RP 8,84 Eur,

21.04.2017 sťažnosť - písomné podanie na súd 97,62 Eur + RP 8,84 Eur,

30.06.2017 výsluch svedka L. M. 97,62 Eur + RP 8,84 Eur + cestovné 41,81 Eur + náhrada za stratu času 88,38 Eur,

13.07.2017 porada č. II. 65,08 Eur + RP 8,84 Eur,

07.08.2017 výsluch obvineného M. 97,62 Eur + RP 8,84 Eur + cestovné 34,94 Eur + náhrada za stratu času 58,92 Eur,

14.08.2017 výsluch obvineného M., konfrontácia obvinených a výsluch svedka E. 195,24 Eur (išlo o úkony za sebou nadväzujúce trvajúce dlhšie ako 2 hodiny, teda odmena vo výške základnej sadzby patrila obhajkyňi za každé začaté 2 hodiny) + RP 8,84 Eur + cestovné 35,51 Eur + náhrada za stratu času 58,92 Eur.

58. Úkony právnej služby realizované v súvislosti s obhajobou žalobcu v roku 2018 v trestnom konaní, pri ktorých sa tarifná odmena určovala podľa § 14 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. po vykonanom dokazovaní vyšetrovacím spisom a spisom 4T 21/2018 predstavovali preukázané a účelne vykonané úkony právnej služby:

05.01.2018 návrh na vykonanie dokazovania 50,25 Eur a RP 9,21 Eur,

01.03.2018 dôkazný návrh 50,25 Eur a RP 9,21 Eur,

16.05.2018 vyjadrenie - písomné podanie na súd 100,50 Eur a RP 9,21 Eur,

18.05.2018 porada č. III. 67,- Eur a RP 9,21 Eur,

24.05.2018 Hlavné pojednávanie 100,50 Eur a RP 9,21 Eur + cestovné 43,67 Eur + náhrada za stratu času 92,10 Eur,

14.06.2018 Hlavné pojednávanie - odročenie 25,12 Eur a RP 9,21 Eur + cestovné 43,67 Eur + náhrada za stratu času 92,10 Eur,

01.08.2018 Hlavné pojednávanie 100,50 Eur a RP 9,21 Eur + cestovné 43,67 Eur + náhrada za stratu času 92,10 Eur,

18.05.2018 porada č. IV. 67,- Eur a RP 9,21 Eur,

10.10.2018 vyjadrenie k odvolaniu 100,50 Eur + RP 9,21 Eur

27.11.2018 účasť na verejnom zasadnutí KS v BB 100,50 Eur a RP 9,21 Eur + cestovné 10,24 Eur + náhrada za stratu času 30,70 Eur.

Spolu (roky 2017 a 2018) vo výške 2.324,79 Eur + 20% DPH 464,95, t.j. spolu 2.789,74 Eur.

59. Cestovné súd vypočítal:

30.06.2017 ZV - RS - späť, spolu 169,4 km ... $(169,4 \text{ km} \times 5,8\text{L}/100\text{km} \times 1,1) + (0,183 \times 169,4\text{km}) = 41,81 \text{ Eur}$

07.08.2017 ZV - Buzitka a späť, spolu 141,6 km ... $(141,6\text{km} \times 5,8\text{L}/100\text{km} \times 1,1) + (0,183 \times 141,6\text{km}) = 34,94 \text{ Eur}$

14.08.2017 ZV - Filákovovo a späť, spolu 144,2 km ... $(144,2\text{km} \times 5,8\text{L}/100 \times 1,09) + (0,183 \times 144,2\text{km}) = 35,51 \text{ Eur}$

24.05.2018 ZV - RS a späť, spolu 169,4 km ... $(169,4\text{km} \times 5,8\text{L}/100\text{km} \times 1,29) + (0,183 \times 169,4\text{km}) = 43,67 \text{ Eur}$

14.06.2018 ZV - RS a späť, spolu 169,4 km ... $(169,4\text{km} \times 5,8\text{L}/100\text{km} \times 1,29) + (0,183 \times 169,4\text{km}) = 43,67 \text{ Eur}$

01.08.2018 ZV - RS a späť, spolu 169,4 km ... $(169,4\text{km} \times 5,8\text{L}/100\text{km} \times 1,29) + (0,183 \times 169,4\text{km}) = 43,67 \text{ Eur}$

27.11.2018 ZV - BB a späť, spolu 40 km ... $(40\text{km} \times 5,8\text{L}/100\text{km} \times 1,26) + (0,183 \times 40\text{km}) = 10,24 \text{ Eur}$.
Spolu 253,51 Eur + 20% DPH 50,70 Eur.

60. Vykonaným dokazovaním má súd za to, že žalobcovi vznikla škoda vo výške 2.900,- Eur na trovách právneho zastúpenia uhradených JUDr. Krnáčovi, avšak preukázané vzniknuté trovy právneho zastúpenia spočívajúce v úkonoch právnej služby, režijných paušáloch, cestovnom a náhrade za stratu času za roky 2017, 2018 boli spolu len vo výške 2.789,74 Eur, ktoré mu aj priznal a vo zvyšku žalobu zamietol.

61. Právny zástupca na pojednávaní do špecifikácie trov konania „doplnil“ úkon z 05.01.2018 návrh na vykonanie dokazovania a tento úkon právnej služby podľa spisovej zložky aj bol skutočne vykonaný. Podľa názoru súdu sa nejednalo o zmenu žaloby, pretože zmenou žaloby sa v zmysle § 140 ods. 1 CSP rozširuje uplatnené právo alebo sa uplatňuje iné právo. Nakoľko už počas pojednávania vyplynulo, že právny zástupca si nevyčíslil správne niektoré úkony, bolo zrejmé, že priznaním odmeny za tento úkon nebude priznaná vyššia výška náhrady škody ako si žalobca uplatnil v žalobe a ani to nie je možné považovať za uplatnenie iného práva, pretože sa stále jedná len o uplatnenie práva z náhrady škody a preto to súd nepovažoval za zmenu žaloby.

62. Nakoľko sa žalovaná nesplnením peňažného záväzku dostala do omeškania, žalobcovi vznikol zároveň nárok na úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom bolo vydané odmietajúce stanovisko žalovanej. Výška úroku z omeškania bola v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. určená podľa základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky, zvýšenej o 5 percentuálnych bodov. Na základe uvedeného súd priznal žalobcovi úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.789,74 Eur od 21.12.2019 do zaplatenia.

63. Podľa § 232 ods. 3 CSP, lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

64. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP podľa ktorého, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. V spore bol úspešnejší žalobca (v rozsahu 96,19%) a žalovaná bola menej úspešnejšia (v rozsahu 3,81%). Súd preto priznal žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu jeho čistého úspechu v spore, t.j. 92,38% $(96,19 - 3,81)$. O výške náhrady účelne vynaložených trov konania podľa § 262 ods. 2 CSP rozhodne vyšší súdny úradník, po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v dvoch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Rimavská Sobota na Krajský súd v Banskej Bystrici (§ 355 ods. 1 a 362 ods. 1, 2 CSP).

Právo podať odvolanie nemá tí, ktorí sa tohto práva vzdali.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok).